

Namsfogden i Innlandet

Tvangsfullbyrdelse
Utleggstrekk

27.04.2023

I

- 1.0** Tvangsfullbyrdelse
- 2.0** Sivil rettspleie og namsmyndighet
- 3.0** Utviklingstrekk for gjeldsordning og utlegg i Innlandet
- 4.0** Utleggsprosessen og kommunikasjon med skyldner
- 5.0** Utleggstrekk
- 5.1** Utleggstrekk - typetilfeller
- 5.2** Utleggstrekk - unntak
- 6.0** Regler for endring på trekk og klage på trekk

Tvangsfullbyrdelse

Den som har et krav som ikke oppfylles frivillig, kan ikke uten videre ta seg til rette. Man må be om myndighetenes hjelp.

Når avtaler og krav ikke oppfylles frivillig, kan kreditor etter reglene i tvangsfullbyrdsloven be om tvangsfullbyrdelse av kravet.

Dette betyr at namsmyndighetene kan tvangsgjennomføre handlingen på visse vilkår.

Tvangsfullbyrdelse utgjør den største delen av sivil rettspleie.

Hva er sivil rettspleie?

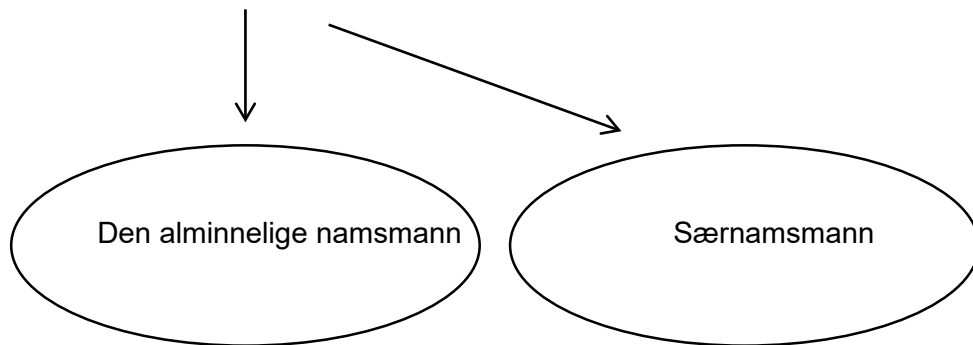
Samlebetegnelse på flere sivile oppgaver som utføres av politietaten:

- Tvangsfullbyrdelse
 - Gjeldsordning
 - Sekretariat for forlikrådet
 - Forkynnelser
 - Etc.
-
- **Oppgaver innenfor den sivile rettspleie i politiet utføres av den alminnelige namsmannen.**
 - Politietaten har også andre sivile oppgaver som faller utenfor betegnelsen sivil rettspleie, f.eks. forvaltningsoppgaver. Disse utføres ikke av namsmannen.

Namsmyndighet

Tvangsfullbyrdelsesloven § 2-1 – Namsmyndighetene

Namsmyndighet er namsmannen og tingretten.

Namsmyndighet

- **Særnamsmann**

- Statens innkrevingsentral (SI)
- Skatteetaten
- Nav innkreving (NAVI)

- ***Tingretten***

- Har namsmyndighet, f.eks. ved tvangssalg av fast eiendom
- Fatter beslutninger om f.eks. tvangsfullbyrdelse som alminnelig namsmann skal gjennomføre
- *Tingretten er namsmannens klageinstans*

Tvangsfullbyrdelse

Utlegg

Den som har et pengekrav mot en annen kan begjære utlegg for kravet når saksøkte (skyldner) ikke betaler.

Det må foreligge et tvangskraftig tvangsgrunnlag for at saksøker (kreditor) skal kunne begjære utlegg.

Namsmannens oppgave er å sikre kravet ved å etablere pant i skyldners formuesgoder eller beslutte utleggstrekk i skyldners inntekt.

02.05.2023

POLITIET

INNLANDET POLITIDISTRIKT
INNLANDET POLICE DISTRICT

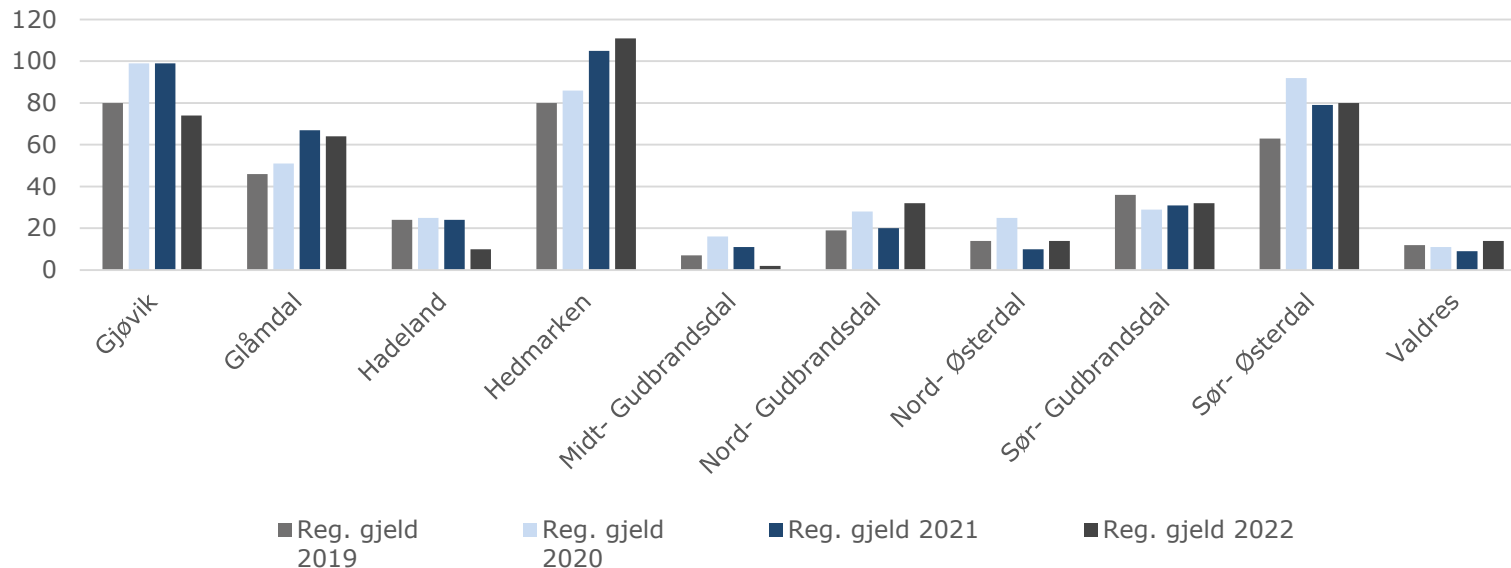
Utviklingstrekk for gjeldsordning og utleggsbegjæringer i perioden 2019-2022

Namsfogden i Innlandet

Registrerte gjeldsordningssaker i perioden 2019-2022

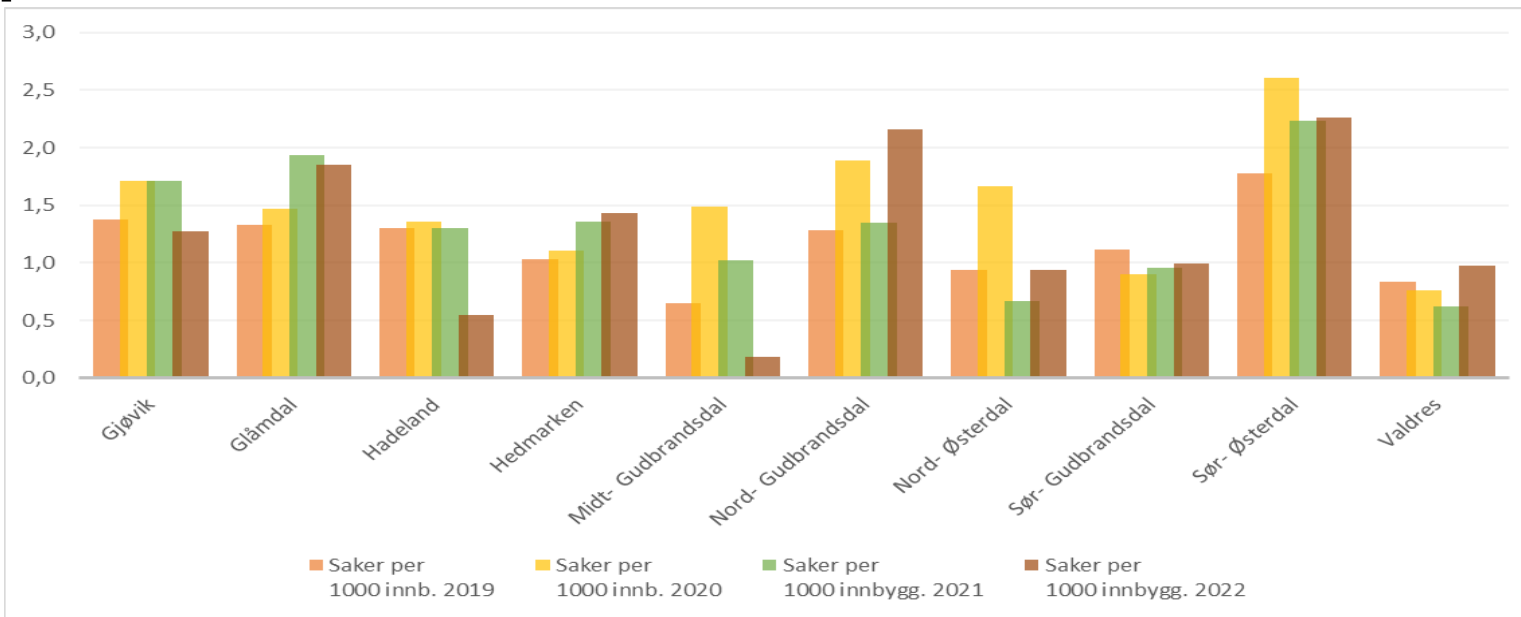

Kommentar:

Det er registrert flest gjeldsordningssaker i Gjøvik- regionen, Hedmarken og Sør-Østerdal. Region Hedmarken og Nord- Gudbrandsdal har en økning i antall gjeldsordningssaker fra 2021-2022.

Registrerte gjeldordningssaker per 1000 innbygger i perioden 2019-2022

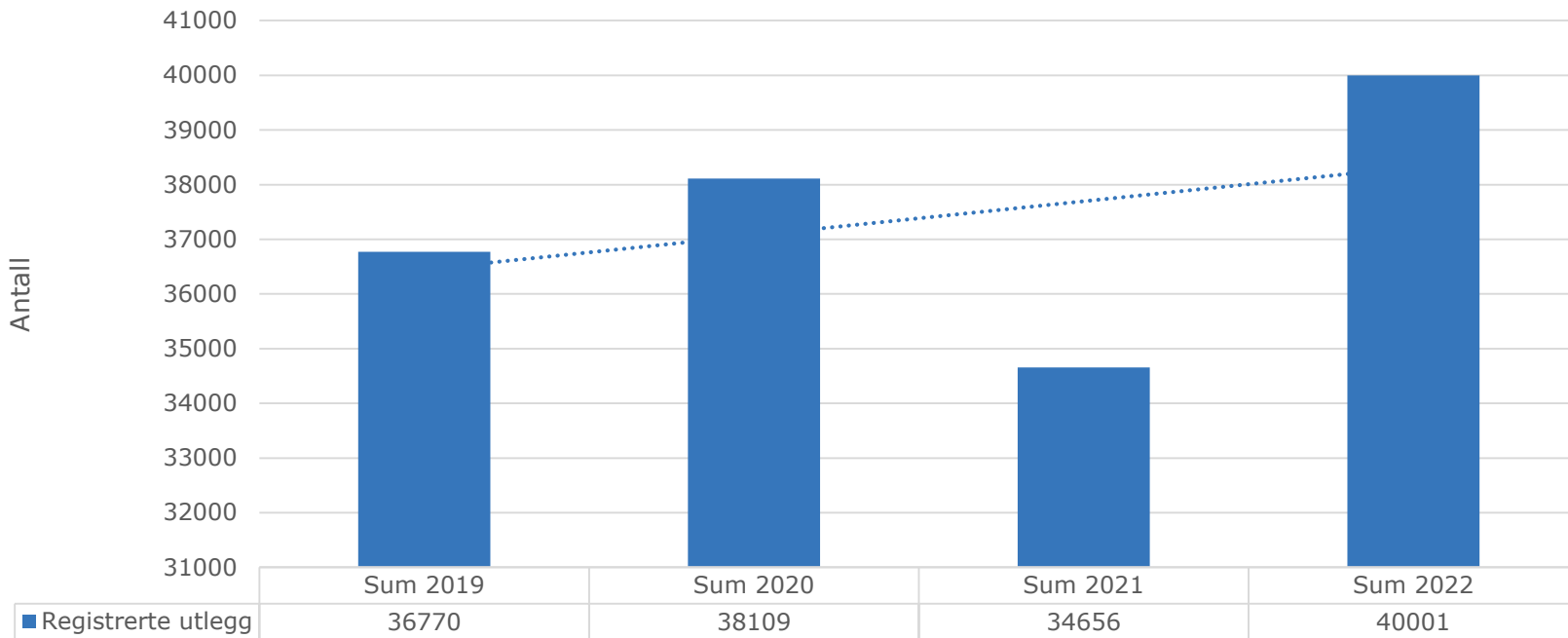

Kommentar:

Det er flest registrerte gjeldsordningssaker per 1000 innbygger i Sør- Østerdal, Nord- Gudbrandsdal og Glåmdal. I 2022 er det størst økning i registrerte saker i Nord- Gudbrandsdal, Valdres og Nord- Østerdal.

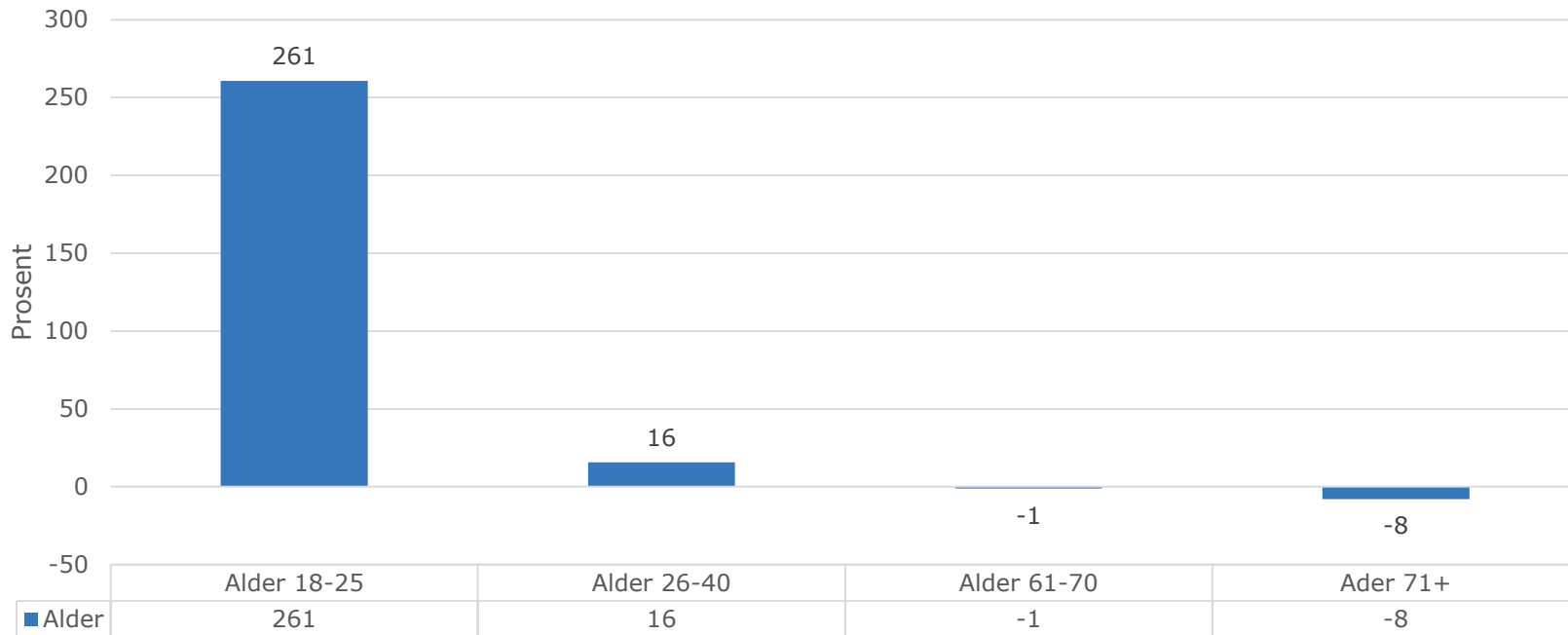

Antall registrerte utleggsbegjæringer i perioden 2019-2022

Kommentar: Antall registrerte utleggsbegjæringer har økt med 9% fra 2019 til 2022.

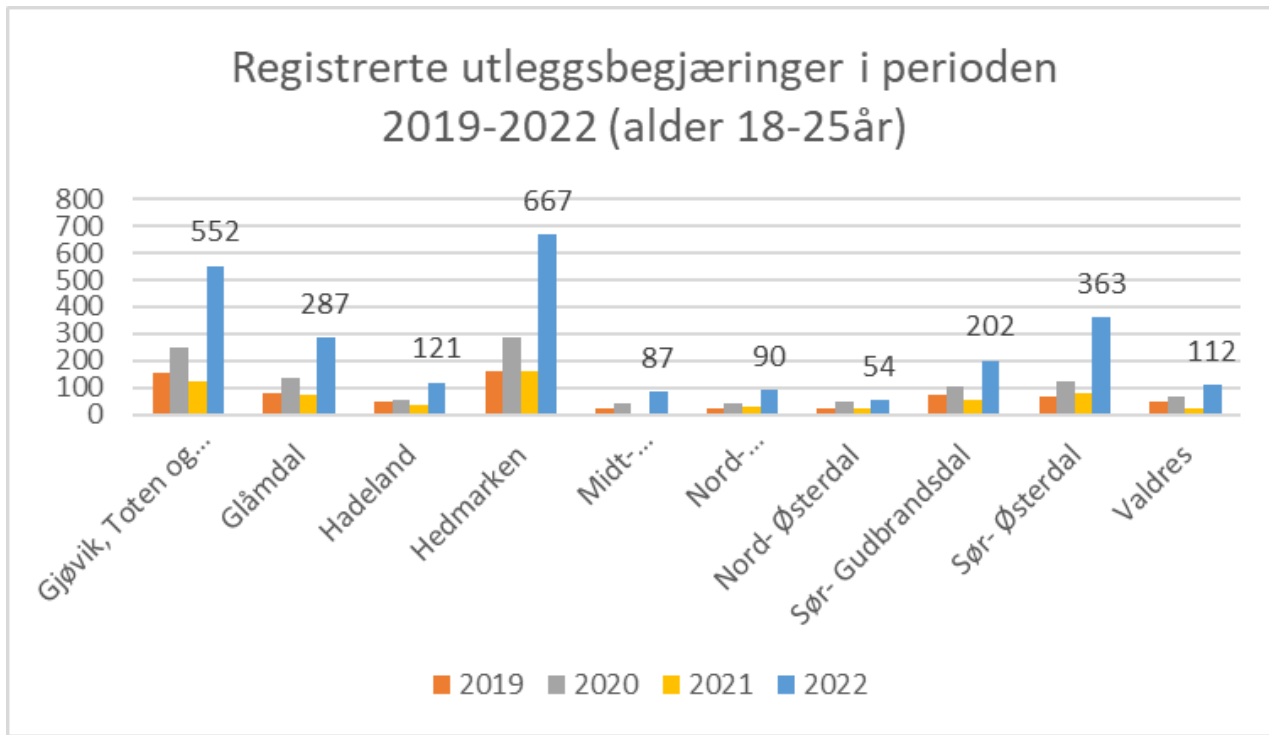
% endring i registrerte utleggsbegjæringer fra 2019-2022

Kommentar: Svært stor vekst i registrerte utleggsbegjæringer for personer i alderen 18-25 år. Nedgang i saker for personer over 61 år.

Registrerte utleggsbegjæringer i 2019-2022 (alder 18-25 år)

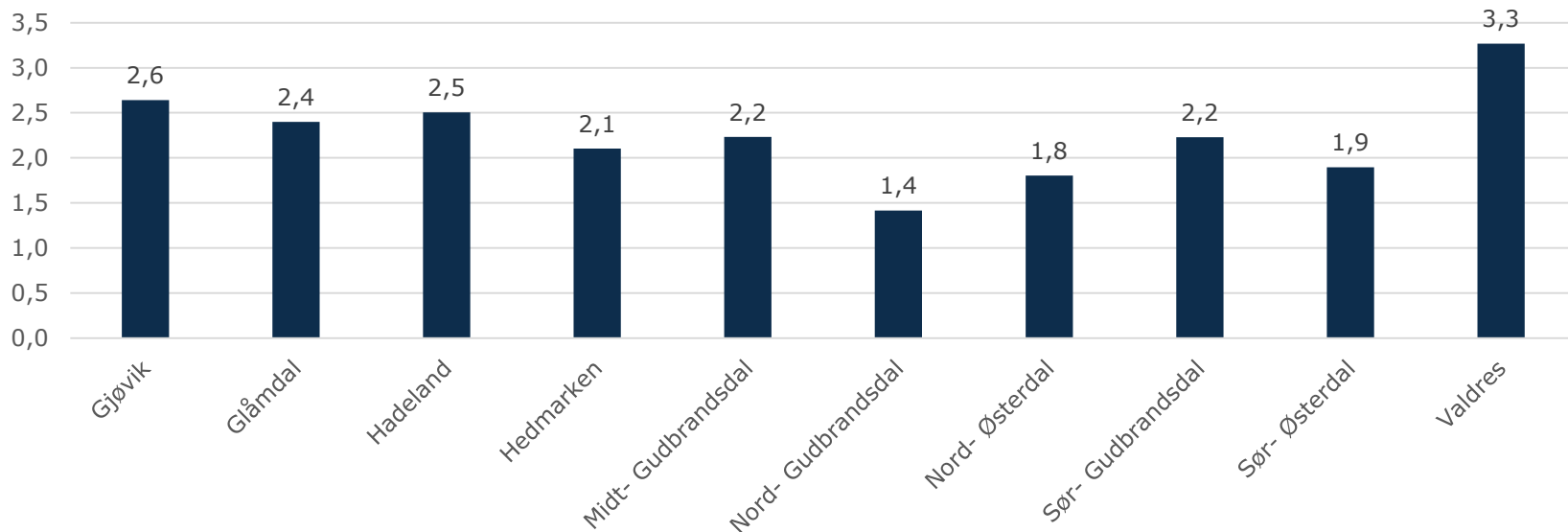
Kommentar:

* Flest saker i region Hedmarken, Gjøvik og Sør-Østerdal i 2022.

*Økning i antall registrerte utlegg i alle regioner i 2022 (alder 18-25 år).

Reg. utleggsbegjæringer per 1000 innbyggere i 2022 (alder 18-25 år)

Kommentar: Flest utleggsbegjæringer per 1000 innbygger i 2022 i alderen 18-25 år i Valdres.

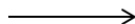
UTLEGG

- Prosess -

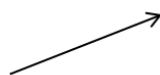
Et utestående krav blir til sak for namsmannen

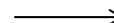
Pengekravet
oppstår
f.eks.
ved et
kjøp.

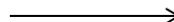
Kravet
forfaller,
og
mislighold
inntreer.

**Inkassoselskap
for bistand**

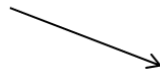
Namsmann

**Forliksrådet
for megling/dom**

Namsmann

**Namsmannen for
tvangsinndrivelse**

*Type pengekrav avgjør hvilken
namsmann som er den rette;
alm. eller særnamsmann.*

Foreleggelse og varsel om utlegg, jf. tvfbl. § 7-6

- Fjorten dagers frist for uttalelse og oppfordring til å betale
- Utlegg § 7-2 f/fakturakrav:
 - Oppfordres til å ta standpunkt til kravet, fremme eventuelle innsigelser, anmode om å bli satt i kontakt med saksøkeren
- Varsel om dato for utleggsforretningen
- Orienteres blant annet om hvilke opplysninger vi har: **Inntektsopplysninger** fra skatteetaten, **livsopphold** basert på opplysninger i folkeregisteret, **stipulerte boutgifter**, eventuelle **foranstående trekk** og **antatt beløp** namsmannen vil beslutte å trekke, eller om det foreløpig antas at det ikke er noe å trekke
- Oppfordres til å sende inn dokumentasjon
- Det påhviler partene å gjøre rede for de faktiske forhold av betydning for saken, jf. tvfbl. § 5-3
- Mine saker på politiet.no

Hvordan kommunisere digitalt med namsmannen?

- Innlogging på Mine saker på politiet.no med BankID, Bypass eller Commfides
- Tilgang på saksdokumenter som brukeren er avsender eller mottaker av
- Medvirkning tidlig i prosessen
- Sikre korrekt grunnlag i saksbehandlingen
- Brukeren sparer tid og ressurser knyttet til utskrift og postgang
- Tryggere kommunikasjonsform enn e-post
- Klager kommer raskere fram og signeres med Bank-ID
- Namsmannen får oppfølging direkte i saksbehandlingssystemet

Logge inn på Mine saker på politiet.no

<https://www.politiet.no/tjenester/namsmann-og-forliksrad/>

Nødnummer 112 Ring politiet 02800 Kontakt politiet →

 Meny **POLITIET** Søk

[Startsiden](#) / [Tjenester](#) / Namsmann og forliksråd

Namsmann og forliksråd

Hvis den som skylder penger ikke gjør opp for seg, kan namsmannen tvangsinnrive kravet eller gjennomføre tvangssalg. Forliksrådet hjelper til med å løse tvister gjennom megling. Forliksrådet kan også avsi en dom.

[Logg inn på Mine saker →](#)

[Startsiden](#) / [Rolle](#) / [Mine saker](#)

Mine saker

Du har kun mulighet til se saker mottatt av forliksrådet etter 1. okt. 2019 , og saker mottatt av namsmannen etter 1. nov. 2020 . Saker eldre enn dette er ikke digitalisert.

[OPPRETT FORLIKSKLAGE](#)

Sakstype

Alle saker (19)

Forliksaker (5)

Utleggsaker (14)

Arkiv (2)

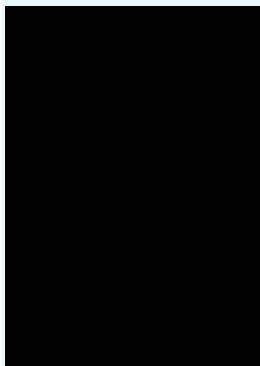
Saksnummer	Sakstype	Status	Fristdato	Motpart
	 Forlik	Under behandling	19. nov. 2020	GI TILSVAR
	 Utlegg	Venter på deg	24. des. 2020	BEKREFT OPPLYSNINGER
	 Utlegg	Venter på deg	24. des. 2020	BEKREFT OPPLYSNINGER
	 Utlegg	Venter på deg	24. des. 2020	BEKREFT OPPLYSNINGER
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020	VIS SAK
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020	VIS SAK
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020	VIS SAK
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020	VIS SAK

Skjema

Utleggsak - T2020- [REDACTED]

Saken har svarfrist om 10 dager.

Saksøkers tvangsgrunnlag ⓘ

[REDACTED]

Dato for avholdelse ⓘ

15. jan. 2021

Dokumenter ⓘ

[Foreleggelse og varsel om utleggsforretning](#)

[DINA - Annen henvendelse](#)

Krav ⓘ

[REDACTED]

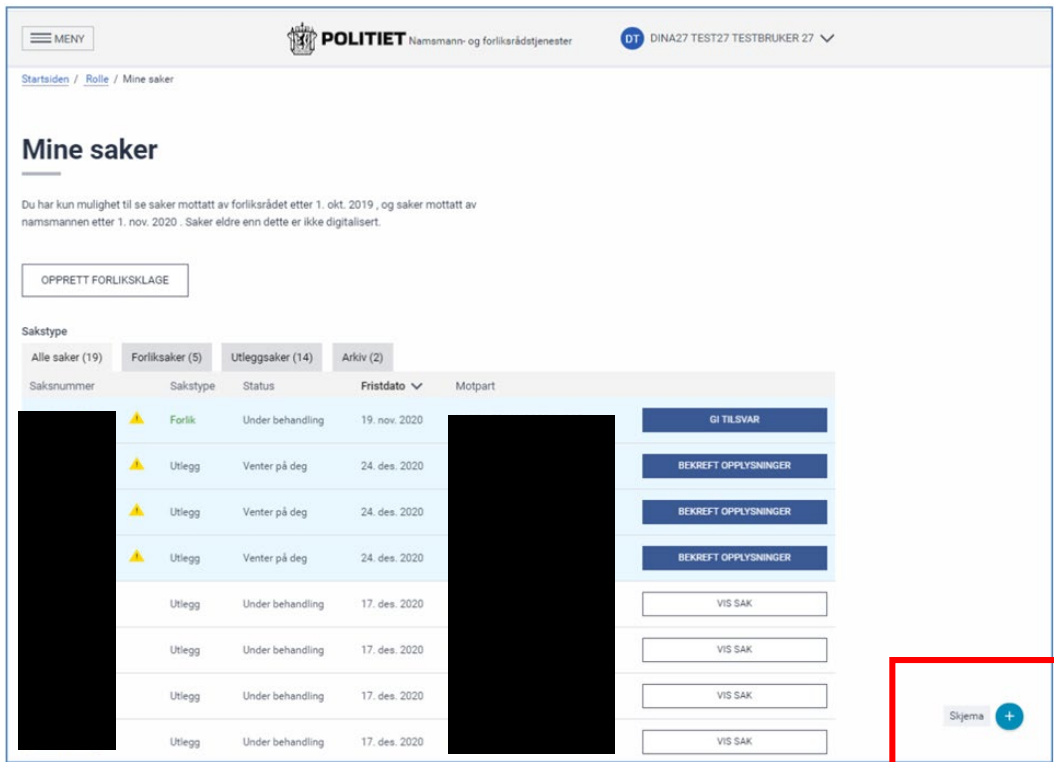
Status ⓘ

Venter på deg

Frist ⓘ

24. des. 2020

1

MENY

POLITIET Namann- og forliksrådstjenester

DT DINA27 TEST27 TESTBRUKER 27

Startsiden / Rolle / Mine saker

Mine saker

Du har kun mulighet til se saker mottatt av forliksrådet etter 1. okt. 2019 , og saker mottatt av namsmannen etter 1. nov. 2020 . Saker eldre enn dette er ikke digitalisert.

OPPRETT FORLIKSKLAGE

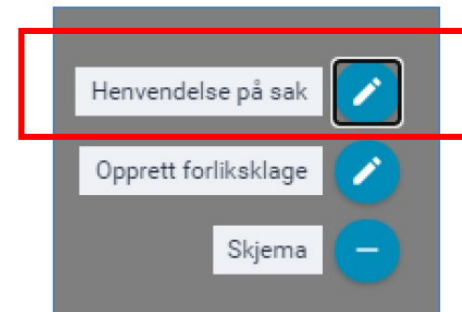
Sakstype

Alle saker (19) Forliksaker (5) Utlegg saker (14) Arkiv (2)

Saksnummer	Sakstype	Status	Fristdato	Motpart	
	Forlik	Under behandling	19. nov. 2020		GI TILSVAR
	Utlegg	Venter på deg	24. des. 2020		BEKREFT OPPLYSNINGER
	Utlegg	Venter på deg	24. des. 2020		BEKREFT OPPLYSNINGER
	Utlegg	Venter på deg	24. des. 2020		BEKREFT OPPLYSNINGER
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020		VIS SAK
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020		VIS SAK
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020		VIS SAK
	Utlegg	Under behandling	17. des. 2020		VIS SAK

Skjema +

2

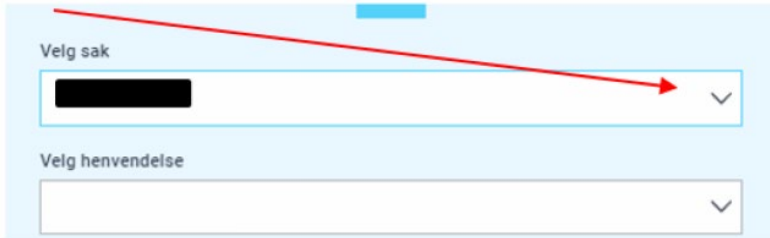
Henvendelse på sak

Opprett forliksklage

Skjema

3

Henvendelse på sak

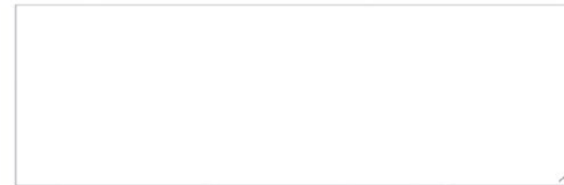
Velg sak

Velg henvendelse

4

Annen henvendelse i saken

Hva gjelder din henvendelse?

Dokumentasjon

Har du relevante dokumenter som du ønsker å legge ved? (obligatorisk)

- Jeg vil ikke legge ved dokumentasjon
- Jeg vil legge ved dokumentasjon

AVBRYT

NESTE

5

Har du relevante dokumenter som du ønsker å legge ved? (obligatorisk)

- Jeg vil ikke legge ved dokumentasjon
 Jeg vil legge ved dokumentasjon

Velg eller dra filer hit

AVBRYT

NESTE

6

Annen henvendelse i saken

Din henvendelse:

Her skriver aktøren inn opplysninger som en ellers ville ha skrevet i et brev

Dokumentasjon:

Jeg vil ikke legge ved dokumentasjon

ENDRE SKJEMA

AVBRYT

BEKREFT OG SIGNER

Avholdelse av utleggsforretning

- Sakene behandles i den rekkefølgen begjæringene har kommet inn, jf. tvfbl. § 7-8
 - Betyr at ikke alle i kø alltid får tilfredsstillende sikring for kravet sitt

- Beregne saksøkerens krav
- Beslutte hva som best kan sikre kreditor sitt krav
 - Utleggstrekk om det er rom for det, jf. tvfbl. § 7-21, jf. deknl. § 2-7
 - Utleggspant dersom tjenlig til utlegg, jf. tvfbl. § 7-18, jf. deknl. § 2-2
 - Unntak: Beslagsfrie formuesgoder, jf. deknl. §§ 2-3 til 2-5

 - Intet til utlegg, jf. tvfbl. § 7-25, jf. deknl. § 2-7

- Tilstrekkelig sikring, jf. tvfbl. § 5-10

Beslutning om utleggstrekk

Hovedregel om utleggstrekk, jf. dekl. § 2-7 1. ledd 1. pkt.:

"Utlegg kan tas i skyldnerens krav på forfalt eller uforfalt lønn etter fradrag av forskuddstrekk i den utstrekning lønnen overstiger det som med rimelighet trengs til underhold av skyldneren og skylderens husstand."

Beslutning om utleggstrekk

Eksempel 1: Saksøkte har ikke tatt kontakt

Alle saker starter med samme utgangspunkt. Når saksøkte ikke tar kontakt tas det ikke stilling til annet enn:

- Gjennomsnittlig bruttoinntekt innmeldt til Skatteetaten (ytelse, lønn, barnetrygd..)
- Med fratrekk av

gjennomsnittlig innmeldt skattetrekk

- utleggstrekk med bedre prioritet
 - stipulerte boutgifter for samboer/ektefelle/enslig
 - livsopphold for samboer/ektefelle/enslig/barn, jf. forskrift om livsoppholdssatser
- Er det rom for trekk besluttes utleggstrekk lik saksøktes overskudd per måned begrenset til kravets størrelse

Beslutning om utleggstrekk

- Eksempel 2: Saksøkte har *opplyst* om diverse utgifter

Saksøkte må sannsynliggjøre sine utgifter. Når det påberopes høyere utgifter enn det som legges til grunn i stipulert boutgift og i livsoppholdet, må det som utgangspunkt kreves at saksøkte fremlegger dokumentasjon, jf. LB-2018-6012.

Utgifter er dokumentert

Det kreves dokumentasjon på konkrete utgifter for at namsmannen skal ha noe å vurdere.

Utgifter er ikke dokumentert

Det er normalt ikke tilstrekkelig å beskrive eller argumentere for livssituasjon eller omstendigheter som vil kunne medføre påberopte utgifter

Beslutning om utleggstrekk

- Eksempel 3: Saksøkte har *dokumentert* boutgifter per måned
- Dekningsloven § 2-7: Bolig er innenfor det som "trengs til underhold"

Vurdering: Er utgiften innenfor det som anses "rimelig" for *denne* saksøkte med husstand?

Noen momenter i vurderingen:

- Differansen mellom stipulert boutgift og dokumentert boutgift
- "Normal" husleie/boutgift i det aktuelle området
- Barn, alderdom, o.l som taler mot at saksøkte kan flytte til et rimeligere område
- Husstandens størrelse/sammensetning
- Spesielle behov, handicap o.l.

Momentene må ofte komme fra saksøkte selv.

- Boutgift legges inn/legges ikke inn med kommentar. Er det rom for trekk besluttet utleggstrekk lik saksøktes overskudd per måned begrenset til kravets størrelse.

Beslutning om utleggstrekk

- Eksempel 4: Saksøkte har *dokumentert* siste års strømutfgifter og ber om avsetning til strøm
 - Dekningsloven § 2-7: Strøm er innenfor det som "trengs til underhold"
 - Forskrift om livsoppholdssatser § 3: Alminnelig forbruksutgift
 - Satsene er veiledende og kan fravikes ettersom hva som vurderes som rimelig til underhold, jf. § 2

Vurdering: Kan det avsettes til strøm utover livsoppholdet og hvor mye?

- Dokumentasjon på årlig forbruk gjør det mulig å beregne et gjennomsnitt, og er særlig viktig når trekkperioden er lang. Namsmannen kan avvise dokumentasjonen dersom det kun er dokumentert forbruk for en måned.
- Konkret vurdering i hver sak

Momenter i vurderingen

- Høye beløp? Forhold ved boligen som tilsier høye utgifter og/eller saksøkte/husstandens helsesituasjon
- Forhold ved strømprisene som tilsier at utgiftene i en gitt periode er høye
- Strømutgift legges inn/ikke inn med kommentar. Er det rom for trekk besluttet utleggstrekk lik saksøktes overskudd per måned begrenset til kravets størrelse.

Beslutning om utleggstrekk

- Eksempel 5: Saksøkte påberoper seg forsørgelse av ektefelle/samboer

Ekteskapsloven § 38: Gjensidig forsørgelsesplikt. Vi følger samme prinsipp for samboere.

- Forsørgelsesplikten er **alltid** subsidiær

Saksøkte må sannsynliggjøre og dokumentere at ektefelle/samboer ikke kan forsørge seg selv/bare delvis kan forsørge seg selv. Det kreves oppdatert informasjon.

Vurdering: Har ektefelle/samboer forsøkt å utnytte sitt inntekspotensial så langt det lar seg gjøre?

Momenter i vurderingen

- Årsaken til at ektefelle/samboer ikke har inntekt
- Søkes det om jobber eller stønad (vedlagt dokumentasjon fra saksøkte)
- Har ektefelle/samboer ingen inntekt, eller noe inntekt?

Utleggstrekkets varighet

- Trekkperiode på inntil 2 år fra avholdelsesdato, jf. tvfbl. § 7-21
- Beslutter overlappende utleggstrekk
- Beslutter overlappende utleggstrekk langt fram i tid dersom det er rom for det og utleggstrekket kan starte innen trekkperioden er ute, jf. LG-2019-124144

Beslutning om utleggstrekk

Unntak, jf. deknl. § 2-7 4. ledd: (..) Utlegg [kan] ikke tas dersom skyldneren gjør hva denne evner for å betale sine fordringshavere og heller ikke utilbørlig begunstiger noen av dem.

➤ Betaling etter evne

Betaling etter evne

- Det er saksøkte som må påberope seg beskyttelse mot utleggstrekk, jf. tvfbl. § 5-3
- Saksøkte "gjør hva denne evner": Betaler med midler utover det som med rimelighet trengs til underhold
- Betalingene må ha startet **før** utlegg blir begjært, jf. LB-2015-151487
- ✓ Faktiske utbetalinger, jf. LG-1998-1353

- "Sine fordringshavere": Saksøkte må betale *alle* kreditorer og må derfor ha kunnskap om dem, jf. LB-2015-151487
- ✓ Sannsynliggjøre

- Kan ikke "utilbørlig begunstige" noen kreditorer: Ikke veldig strengt. Forskjellsbehandling må være saklig begrunnet, jf. Bunæs mfl (2009).
- ✓ Hva er årsaken?
- ✓ Hva er det pengene går til?

- Ikke krav til at alle kreditorer må godta betalingsplanen -> Start betalinger med en gang!

Sannsynlighetsovervekt

Begjæring om endring av trekk

• Endring av utleggstrekk jfr. § 7-23

Partene kan begjære endring av utleggstrekk. Vilkår:

1) Det inntre vesentlige endringer i saksøktes økonomiske forhold.

Eksempel:

- Nødvendige uforutsette eller nye utgifter (EU-kontroll for bil, fått SFO- eller barnehageutgifter)
- Endring i inntekt, mistet ytelser fra NAV (barn blir f.eks. 18 år), osv.

2) Endringene må ha oppstått etter at utleggsforretningen ble avholdt

Dersom trekket begjæres endret på bakgrunn av slike endringer kreves det ikke original signatur.

Begjæringen kan noteres av namsmannen, men det kreves uansett at endringene kan dokumenteres for at de er godt nok sannsynliggjort.

Kan sendes inn via Mine saker

Klage på utleggstrekk

- Hovedregel om klagerett: Namsmannens beslutning kan påklages av alle som rammes så langt fullbyrdelsen ikke er avsluttet, jf. tvfbl. § 5-16
- Særregel utleggstrekkets størrelse: Størrelsen på trekket kan påklages så lenge trekket løper, jf. tvfbl. § 7-26.
- Klagen må være signert. Pr. i dag godkjennes ikke skannet underskrift som signert.
- Det vil si at klagen må sendes via Mine saker på politi.no (signeres med Bank-ID), per post eller leveres ved personlig oppmøte.
- Hvis saksøkte har forsømt sin opplysningsplikt og begjærer endring av trekk på grunnlag av opplysninger han/hun kunne ha opplyst om før avholdelse av utleggsforretningen, gjelder klagereglene. Det kan være at husleie, boutgifter, SFO/barnehageutgifter eller lignende dokumenteres først etter at utleggsforretningen er avholdt.
- I noen tilfeller vil vi oppleve at det kan være en kombinert endring/klage. Da behandler vi henvendelsen som en klage og krever signert henvendelse.

Hvor kan man få oversikt over gjeld?

- Inkassoregisteret: Gratis tjeneste for privatpersoner som gir oversikt over inkassosaker og annen gjeld.

<https://www.inkassoregisteret.com/>

- Gjeldsregisteret: Gratis tjeneste for privatpersoner som gir oversikt over usikret gjeld (forbrukskreditt).

<https://www.gjeldsregisteret.com/>

Spørsmål?

POLITIET

Karoline Madsen Sveen
Jorunn Bjerklie